Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/1167

3.9.2026

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2026/1167,

28. mai 2026,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 575/2013 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega täpsustatakse operatsiooniriski nõudeid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012, ([1]) eriti selle artikli 314 lõike 9 kolmandat lõiku, artikli 315 lõike 3 kolmandat lõiku, artikli 316 lõike 3 kolmandat lõiku, artikli 317 lõike 9 kolmandat lõiku ja artikli 321 lõike 2 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Majandusnäitaja on finantsaruandel põhinev operatsiooniriski asendusnäitaja. See näitaja peaks hõlmama kirjeid, mis kajastavad finantsaruannetes tavapärast pangandustegevust, samas kui majandusnäitajast tuleks välja jätta need elemendid, mis ei kajasta tavapärast pangandustegevust, nagu on loetletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 7. Selle kindlaksmääramine, millised elemendid tuleks majandusnäitajasse ja selle eri komponentidesse arvata või neist välja jätta, peaks põhinema rahvusvahelistes regulatiivsetes standardites sätestatul.

(2) Mõne tulu- ja kulukomponendi puhul oleks ebaproportsionaalne eristada nende eri alakomponentide või -kirjete väärtust. Sellest järeldub, et kui tulu- või kuluelement on loetletud väljajäetud kirjete hulgas, kuid sisaldab ka kirjeid, mis on loetletud arvesse võetavate kirjete hulgas, või vastupidi, peaksid finantsinstitutsioonid tagama, et selliseid kirjeid ei jäeta välja ega võeta arvesse rohkem kui üks kord.

(3) Rahvusvaheliste regulatiivsete standarditega vastavusse viimiseks peaksid finantsinstitutsioonid arvestama intressitulu ja intressikulu intressi-, liisingu- ja dividendikomponendi hulka. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 2 kohaselt peavad finantsinstitutsioonid võtma kõiki kapitali- ja kasutusrendist tulenevaid tulusid ja kulusid, sealhulgas amortisatsiooni ja väärtuse langust, arvesse intressi- ja liisingu- ja dividendikomponendis. Majandusnäitaja intressi-, liisingu- ja dividendikomponendi hulka arvatavad rendiga seotud kirjed tuleks viia kooskõlla rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) 16 kirjetega. Sellest tulenevalt peaksid finantsinstitutsioonid intressi-, liisingu- ja dividendikomponendis arvesse võtma kogu tulu ja kulu, mis tuleneb renditulu tekitavatest kinnisvarainvesteeringutest, sealhulgas kinnisvarainvesteeringu renditulu.

(4) Selleks et tagada kooskõla rahvusvaheliste regulatiivsete standarditega, peaksid finantsinstitutsioonid arvutama määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 2 osutatud varakomponendi teatavate bilansiliste varade summana. Kuna varakomponent aitab arvutada intressi-, liisingu- ja dividendikomponenti, peaksid finantsinstitutsioonid arvama varakomponendi hulka kõik bilansis olevad varad, mis tekitavad intressitulu või -kulu.

(5) Finantsinstitutsioonid peaksid arvama dividenditulu intressi-, liisingu- ja dividendikomponendi hulka. Dividenditulu peaks hõlmama sellist finantsinstitutsiooni dividenditulu, mis on saadud aktsiatesse ja fondidesse tehtud investeeringutest, mida ei ole finantsinstitutsiooni finantsaruannetes konsolideeritud, sealhulgas dividenditulu konsolideerimata tütarettevõtjatelt, sidusettevõtjatelt ja ühisettevõtjatelt.

([1]) ELT L 176, 27.6.2013, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.

(6) Finantsinstitutsioonid peaksid arvama muu tegevustulu teenustekomponendi hulka. Muu tegevustulu peaks hõlmama tavapärasest tegevusest saadud tulu, mis ei sisaldu majandusnäitaja muudes kirjetes, kuid on sarnast laadi.

(7) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 5 kohaselt peavad finantsinstitutsioonid arvama muude tegevuskulude hulka operatsiooniriski juhtumitest tulenevad kulud ja kahjud. Need operatsiooniriski juhtumid võivad finantsinstitutsiooni finantsaruandes kajastuda mitmel kujul, sealhulgas kuluna, kahjuna, eraldistena, väärtuse langusena ja kulumina. Seepärast peaksid finantsinstitutsioonid võtma oma muudes tegevuskuludes arvesse kõiki operatsiooniriski juhtumite mõjusid, mis mõjutavad nende finantsaruandeid, olenemata sellest, kuidas neid kulusid märgistatakse või arvestatakse. Kuna määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 7 punktis b on sätestatud, et ostetud kindlustus- või edasikindlustuslepingute alusel makstud kindlustusmakseid ja saadud makseid ei võeta majandusnäitaja arvutamisel arvesse, tuleks sellistes kuludes võtta arvesse ostetud kindlustus- või edasikindlustuslepinguid. Nendest kuludest tuleks siiski maha arvata hüvitatud summad, mis ei tulene kindlustusest ja edasikindlustusest. Need kulud peaksid hõlmama ka erakorralist kahju, mille finantsinstitutsioonid võivad pärast määruse (EL) nr 575/2013 artikli 320 lõikes 1 osutatud loa saamist oma operatsiooniriski aastase kahju arvutamisel välja jätta.

(8) Selleks et saada nõuetekohast ja ammendavat teavet selle kohta, kus operatsiooniriski juhtumite finantsmõju on finantsinstitutsiooni finantsaruandes arvesse võetud, peaksid finantsinstitutsioonid esitama selle finantsmõju kasumiaruande peamiste kirjete kaupa, kus seda mõju on arvesse võetud.

(9) Finantsinstitutsioonid peaksid arvama teenus- ja vahendustasude tulu teenustekomponendi hulka. See peaks hõlmama nõustamisest ja teenuste osutamisest saadud tulu ning tulu, mida finantsinstitutsioon on saanud finantsteenuste edasiandjana.

(10) Finantsinstitutsioonid peaksid arvama teenus- ja vahendustasude kulu teenustekomponendi hulka. See peaks hõlmama finantsinstitutsiooni kulusid nõustamise ja teenuste eest ning tema makstud allhanketasusid finantsteenuste osutamise eest, kuid ei tohiks hõlmata allhanketasusid mittefinantsteenuste (nt logistika, IT- või inimressursid) osutamise eest.

(11) Teatavat liiki tegevused või arvestusvalikud, sealhulgas õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud positsioonide majanduslik riskimaandamine ning hübriid- või struktureeritud alusfinantsinstrumentides sisalduvate tuletisinstrumentide eraldamine, võivad põhjendamatult suurendada finantskomponenti, mille valemis nähakse ette kauplemisportfelli komponendi ja pangaportfelli komponendi kasumi ja kahjumi absoluutväärtuste summa. Majandusliku riskimaanduse puhul on selline põhjendamatu suurenemine tingitud selliste tegevusliikide olemasolust, mis on üksteisega tihedalt seotud ja mis on vastandliku kasumi ja kahjumi märgiga. Kui neid tegevusi kajastatakse vastavalt raamatupidamisstandarditele, võetakse nende summasid arvesse majandusnäitaja eri komponentides (st kauplemisportfelli komponendis ja pangaportfelli komponendis). Seega ei saa finantsasutused nende tegevuste summasid tasaarvestada, kui need summad arvutatakse finantskomponendi raames. Sellisel juhul peaks finantsinstitutsioonidel olema lubatud kasutada usaldatavusnõuete piiri meetodit, st arvutada finantskomponent vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 III osa I jaotise 3. peatükile.

(12) Finantsinstitutsioonid peaksid arvama finantskomponendi hulka kauplemiskomponendi, mis sisaldab kauplemisvaradest ja -kohustistest, riskimaandamisarvestusest ja vahetuskursierinevustest tulenevat puhaskasumit või -kahjumit.

(13) Finantsinstitutsioonid peaksid arvama finantskomponendi hulka pangakomponendi, mis sisaldab pangaportfelli finantsvaradest ja -kohustistest, riskimaandamisarvestusest ja pangaportfelli kirjete vahetuskursierinevustest tulenevat puhaskasumit või -kahjumit. Kahjusid, mida on juba arvesse võetud riskiga kaalutud varade arvutamisel krediidiriski puhul, ei tohiks pangakomponendis arvesse võtta.

(14) Selleks et vältida usaldatavusnõuete piiri meetodi väärkasutamist, ei tohiks majandusliku riskimaanduse puhul „finantskomponendi põhjendamatu suurendamise“ kontseptsiooni laiendada nii, et see hõlmaks kauplemisportfelli selliste riskimaandamisinstrumentide kasumit ja kahjumit, mis ei ole selgelt seotud pangaportfelli õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatud maandatavate instrumentide kasumi ja kahjumiga, või olukordi, kus finantsinstitutsioonid ei järgi täielikult määruse (EL) nr 575/2013 III osa I jaotise 3. peatükis sätestatud usaldatavusnõuete piiri meetodi eeskirju ja tingimusi. Lisaks peaksid finantskomponendi korrigeerimised olema piiratud kasumi ja kahjumi summaga, mis on seotud riskimaandusega tegelikult kaetud riskidega ja mis oluliselt tasaarveldab maandatavate instrumentide arvestuslikku kasumit ja kahjumit.

(15) Finantsinstitutsioonid, kes kavatsevad kasutada usaldatavusnõuete piiri meetodit, peaksid saama arvutada kõigi usaldatavusnõuetekohases kauplemisportfellis ja usaldatavusnõuetekohases pangaportfellis olevate positsioonide kasumi ja kahjumi finantskomponendi arvutamiseks ette nähtud kolme majandusaasta jooksul. Majandusliku riskimaanduse korral peaks finantsinstitutsioonidel olema võimalik teha kindlaks maandatavate instrumentide ning seotud riskimaanduste kasum ja kahjum, sidudes riskimaandused maandatavate riskidega, ning dokumenteerida riskimaandamissuhe kooskõlas finantsinstitutsiooni riskijuhtimise eesmärkidega. Need arvutused erinevad raamatupidamismeetodi alusel tehtud arvutustest ega põhine ühtlustatud raamatupidamisstandarditel ja nende kohta ei koostata perioodilisi järelevalvearuandeid. Seepärast peaks usaldatavusnõuete piiri meetodit olema lubatud kasutada ainult neil finantsinstitutsioonidel, kes on kehtestanud põhimõtted, menetlused, süsteemid ja kontrollid selliste arvutuste nõuetekohaseks tegemiseks ning majandusliku riskimaanduse korral kasumi ja kahjumi summade kindlakstegemiseks, dokumenteerides need nõuetekohaselt.

(16) Selleks et vältida regulatiivset arbitraaži usaldatavusnõuete piiri meetodi valikulise kasutamise kaudu mõnel arvutamise aastal, peaksid finantsinstitutsioonid kohaldama usaldatavusnõuete piiri meetodit kõigi kolme majandusaasta suhtes, mis on majandusnäitaja arvutamiseks ette nähtud. Lisaks peaks finantsinstitutsioonidel olema lubatud kasutada usaldatavusnõuete piiri meetodit koos raamatupidamismeetodiga teatavate samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste või teatavat liiki tegevuste või raamatupidamisvalikute puhul, sealhulgas seoses struktureeritud emissioonide maandamisega. Eelkõige juhul, kui finantsinstitutsioonid kohaldavad usaldatavusnõuete piiri meetodit ainult teatavat liiki tegevuste suhtes, peaksid nad bilansi ülejäänud osa puhul kasutama raamatupidamismeetodit.

(17) Selleks et pädevad asutused saaksid usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutuselevõtu läbi vaadata, peaksid seda meetodit kasutada kavatsevad finantsinstitutsioonid esitama oma pädevatele asutustele enne selle rakendamist piisava dokumentatsiooni ja teabe. Finantsinstitutsioonid, kes kavatsevad kasutada usaldatavusnõuete piiri meetodit ainult osaliselt, peaksid samal põhjusel lisama teatesse ka teabe raamatupidamismeetodi kohta.

(18) Kui mõni usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutuselevõttu võimaldav tingimus ei ole enam täidetud, peaksid finantsinstitutsioonid pöörduma tagasi raamatupidamismeetodi juurde. Õigusliku arbitraaži vältimiseks ei tohiks finantsinstitutsioonid neid kahe meetodit liiga sageli vahetada.

(19) Operatsiooniriski seisukohast ei erine edasikindlustustooted või -teenused põhimõtteliselt finantstoodetest või -teenustest, mille turustamisest tulenevaid tulusid ja kulusid võetakse arvesse majandusnäitajas, tavaliselt teenus- ja vahendustasude tulude või teenus- ja vahendustasude kulude all. Seepärast ei tohiks finantsinstitutsioon jätta majandusnäitaja arvutamisel välja kõiki tulusid ja kulusid, mis tulenevad kindlustus- või edasikindlustustoodete või -teenuste müügist või turustamisest.

(20) Teatavat finantsmõju, mis on seotud rendivaradega või mis tuleneb operatsiooniriski juhtumitest, või finantsteenuste osutamise eest makstud allhanketasusid võib erijuhtudel kajastada järgmiste määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 7 loetletud kirjete all: halduskulud, sealhulgas personalikulud, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 7 punktis c, materiaalse vara kulum, immateriaalse vara amortisatsioon, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 7 punktis f, ning väärtuse langus või väärtuse languse tühistamine, nagu on osutatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 7 punktis i. Sellistel juhtudel ei tohiks finantsinstitutsioonid jätta neid finantsmõjusid majandusnäitaja arvutamisest välja.

(21) Omandamiste, ühinemiste või võõrandamiste korral võib kolme majandusaasta arvessevõtmine finantsaruannete põhjal majandusnäitaja arvutamisel tuua kaasa võimaliku lahknevuse operatsiooniriski kapitalinõuete ja asjaomase finantsinstitutsiooni tegeliku riskiprofiili vahel. Seepärast tuleb kehtestada meetod majandusnäitaja korrigeerimise kindlaksmääramiseks ühinemiste, omandamiste või võõrandamiste korral ning tingimused, mille alusel antakse luba jätta majandusnäitajast välja võõrandatud üksuste või tegevustega seotud summad, tagades seeläbi parema kooskõla finantsinstitutsiooni kapitalinõuete ja tegeliku riskiprofiili vahel.

(22) Majandusnäitaja on finantsaruandel põhinev operatsiooniriski asendusnäitaja. Seepärast peaksid finantsinstitutsioonid ühinemise või omandamise järgsel korrigeerimisel põhimõtteliselt tuginema ühinenud või omandatud üksuste või tegevuste auditeeritud finantsaruannetele. Finantsinstitutsioonidel võib siiski olla raskusi ühinenud või omandatud üksuste või tegevustega seotud varasemate täpsete andmete leidmisega kolme majandusaasta kohta, mida tuleb tegevuse kajastamisel arvesse võtta. Seepärast peaks finantsinstitutsioonidel olema võimalik kasutada alternatiivseid arvutusmeetodeid, kui omandatud või ühinenud üksuse või tegevusega seotud varasemad andmed ei ole kättesaadavad või täpsed, et hõlmata kogu perioodi, mis on asjakohane nende majandusnäitaja arvutamiseks. Need alternatiivsed arvutusmeetodid peaksid olema piisavalt konservatiivsed.

(23) Ettevõtja või üksuse võõrandamine ei pruugi alati tähendada, et võõrandatud üksuse või tegevustega seotud operatsioonirisk läheb täielikult üle omandavale üksusele. Võõrandamistingimustega võib ette näha enne võõrandamist toimunud operatsiooniriski juhtumitest tulenevate uute kohustiste või kahjude hüvitamise korra. Seepärast peaksid võõrandamiste puhul tingimused, mille alusel pädevad asutused võivad anda määruse (EL) nr 575/2013 artikli 315 lõikes 2 osutatud loa, eelkõige tagama, et võõrandatavat üksust või tegevust ei peeta enam finantsinstitutsiooni riskiprofiili seisukohast oluliseks.

(24) Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 316 lõike 1 kohaselt peavad finantsinstitutsioonid, kelle majandusnäitaja on vähemalt 750 miljonit eurot, lisaks majandusnäitaja komponendile koguma andmeid operatsiooniriski kahju kohta ja arvutama oma operatsiooniriski aastase kahju. Operatsiooniriski käsitlevate rahvusvaheliste standardite, sealhulgas Baseli pangajärelevalve komitee standardite kohaselt tuleb kahjujuhtumid liigitada seitsmesse juhtumiliiki. Nende standardite järgimiseks peaks määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 lõikes 9 osutatud operatsiooniriski taksonoomia põhinema samadel juhtumiliikidel.

(25) Piisavalt üksikasjaliku liigitussüsteemi tagamiseks peaks operatsiooniriski taksonoomia hõlmama ka teist liigitamise tasandit, mis põhineb valdkonna parimatel tavadel. Seega tuleks operatsiooniriski taksonoomias esitada kahjujuhtumite andmed 1. tasandi juhtumiliikidena, mis kajastavad makrosündmusi, mille alla kahjujuhtum tuleks määrata, ja 2. tasandi kategooriatena, milles loetletakse üksikasjalikumalt vastavate 1. tasandi juhtumiliikide omadused. Selleks et kahjujuhtumite registreerimist ühtlustada, tuleks 2. tasandi kategooriate ülesehitus ja kirjeldus välja töötada kooskõlas rahvusvaheliste standardite ja valdkonna parimate tavadega.

(26) Selleks et anda täielik ülevaade finantsinstitutsiooni kahjudest, tuleks operatsiooniriski taksonoomia koostamine 1. tasandi juhtumiliikide ja 2. tasandi kategooriate jaoks kavandada nii, et need oleksid üksteist välistavad ja koos ammendavad, ilma et oleks ühtegi jääkkategooriat.

(27) Kuigi 1. tasandi juhtumiliigid ja 2. tasandi kategooriad peaksid operatsiooniriski kahjude puhul olema ammendavad, võib mõnele kahjujuhtumile lisaks selle määramisele asjaomase 1. tasandi juhtumiliigi ja 2. tasandi kategooria alla omistada täiendava kirjelduse. Selleks et rikastada kahjujuhtumite kohta kättesaadava teabe talletamist, peaksid finantsinstitutsioonid määrama nendele juhtumitele ühe või vajaduse korral mitu atribuuti. Atribuutide olemust arvestades ei tohiks neid kavandada nii, et need oleksid üksteist välistavad ja koos ammendavad. Seepärast peaks olema võimalik määrata ühele kahjujuhtumile mitu atribuuti, sealhulgas kahjujuhtumitele, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 ([2]) artikli 3 punktis 19 määratletud kolmandast isikust IKT-teenuste osutajatega ja millele tuleks määrata nii IKT-riski kui ka kolmanda isiku riski atribuut.

(28) Finantsinstitutsiooni kantud kahju adekvaatseks kirjeldamiseks peaksid finantsinstitutsioonid kajastama kahjuandmetes ainult kahju, mis on asjakohane operatsiooniriski aastase kahju arvutamiseks. Finantsinstitutsioonid ei tohiks siiski arvata kahjuandmetesse kahjusid, mis hüvitatakse viie tööpäeva jooksul, kuna need kahjud kajastatakse kiiresti hüvitatuna.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj).

(29) Operatsiooniriski kahju taksonoomia peaks võimaldama operatsiooniriski tulemuslikku järelevalvet ja olema esmakordsel kohaldamisel proportsionaalne. Seepärast tuleks 2. tasandi kategooriate ja atribuutide varasemad andmed esitada parimal võimalikul viisil või vabatahtlikult vähemalt kogu 2025. aasta kohta. Kuna aga 1. taseme kategooriad ei ole kehtiva raamistikuga võrreldes muutunud, peaksid finantsinstitutsioonid esitama varasemad andmed vähemalt 1. jaanuarile 2016 järgnenud aastate kohta.

(30) Ühinemised ja omandamised võivad kohustada finantsinstitutsiooni arvutama operatsiooniriski aastast kahju, mis tuleneb majandusnäitaja suurenemisest. Lisaks võib juhtuda, et ühinenud või omandatud üksuste integreerimisest tulenevate probleemide tõttu peavad finantsinstitutsioonid arvutama operatsiooniriski kahju, mis võib olla põhjendamatult koormav. Seepärast tuleks finantsinstitutsioonidele anda operatsiooniriski aastase kahju arvutamise nõude täitmiseks piisavalt aega.

(31) Finantsinstitutsioonid võivad esitada majandusnäitaja, mis on 750 miljonit eurot või rohkem, ainult ajutiselt üleminekuolukorra tõttu. Seepärast oleks nende finantsinstitutsioonide jaoks põhjendamatult koormav arvutada operatsiooniriski aastast kahju juhul, kui künnise ületamine on üksnes ajutine erand teatava aja jooksul.

(32) Teatavatel asjaoludel võib finantsinstitutsioonide kriisilahenduse juhtimiseks luua sildasutused. Võttes arvesse sildasutuste eripära ja nende ajutist olemust, oleks nende asutuste jaoks operatsiooniriski aastase kahju arvutamine põhjendamatult koormav. Seepärast tuleks nad selle nõude täitmisest vabastada.

(33) Omandatud või ühinenud üksused või tegevused võivad kajastada kahju, kasutades aruandva finantsinstitutsiooni omast erinevat riskitaksonoomiat. Andmete võrreldavuse ja järjepidevuse tagamiseks peaks aruandev finantsinstitutsioon omandatud või ühinenud üksuste kahjud ümber liigitama, kasutades määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 317 osutatud riskitaksonoomiat.

(34) Omandatud või ühinenud üksuste või tegevuste kahjud võivad olla kajastatud aruandva finantsinstitutsiooni omast erinevas valuutas. Seepärast peaksid finantsinstitutsioonid arvama need kahjud aruandva finantsinstitutsiooni kahjude hulka, kasutades iga kümneaastase ajavahemiku puhul asjaomase aasta lõpu seisuga kehtinud vahetuskurssi.

(35) Ühinenud või omandatud üksused või tegevused ei pea kajastama kahju või võivad kajastada kahju, kasutades määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 lõikes 9 osutatust erinevat riskitaksonoomiat, sest kohaldatava õiguse kohaselt ei nõuta neilt üksustelt või tegevustelt kahjuandmete koostamist vastavalt kõnealuse määruse artikli 317 lõikele 2. Samuti on võimalik, et ühinenud või omandatud üksused või tegevused ei kuulunud omandamisele või ühinemisele eelnenud kümneaastase ajavahemiku jooksul igal aastal määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 kohaldamisalasse. Sellistel juhtudel peaksid finantsinstitutsioonid arvutama operatsiooniriski aastase kahju, kasutades teatatud kahju, mille kohta on andmed kättesaadavad, ja kohandades tulemust, et võtta arvesse kattemäära või teatatud kahju võrreldes kogu finantsinstitutsiooniga.

(36) Käesoleva määruse sätted on omavahel tihedalt seotud, kuna neis kõigis täpsustatakse operatsiooniriski nõuete põhiaspekte. Selleks et tagada nende sätete sidusus, hõlbustada lõppkasutajate juurdepääsu ja võimaldada finantsinstitutsioonidel kohaldada neid sätteid järjepidevalt, tuleks need koondada ühte määrusesse.

(37) Käesolev määrus põhineb Euroopa Pangandusjärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõul.

(38) Euroopa Pangandusjärelevalve korraldas käesoleva määruse aluseks olevate regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu kohta avalikud konsultatsioonid, analüüsis võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu ning küsis nõu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010 ([3]) artikli 37 kohaselt loodud pangandussektori sidusrühmade kogult,

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I OSA

MAJANDUSNÄITAJA KOMPONENDID, NÄITAJAST VÄLJAJÄETAVAD ELEMENDID JA NÄITAJA KORRIGEERIMINE

I JAOTIS

MAJANDUSNÄITAJA KOMPONENDID

1. PEATÜKK

Intressi-, liisingu- ja dividendikomponent

Artikkel 1

Intressitulu

Finantsinstitutsioonid arvutavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 2 osutatud intressitulu järgmiste allkirjete summana:

a) intressitulu kauplemiseesmärgil hoitavatelt finantsvaradelt;

b) intressitulu kohustuslikult õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavatelt finantsvaradelt, mida ei kasutata kauplemisel;

c) intressitulu õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavatelt finantsvaradelt;

d) intressitulu õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavatelt finantsvaradelt;

e) intressitulu amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavatelt finantsvaradelt;

f) intressitulu riskimaandamisarvestusest – intressiriski tuletisinstrumendid;

g) intressitulu muudelt varadelt;

h) intressitulu kohustistelt;

i) kasutusrenditulu, sealhulgas renditulu kinnisvarainvesteeringutelt;

j) tulu renditulu toovate ja õiglase väärtuse mudeli abil mõõdetavate kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutustest;

k) renditud varadest saadud kasum, sealhulgas rendimuudatustest saadud kasum.

Artikkel 2

Intressikulu

Finantsinstitutsioonid arvutavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 2 osutatud intressikulu järgmiste allkirjete summana:

a) kauplemiseks hoitavate finantskohustiste intressikulu;

b) intressikulu finantskohustiste puhul, mis on mõõdetud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande;

c) amortiseeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantskohustiste intressikulu;

d) intressikulu riskimaandamisarvestusest – intressiriski tuletisinstrumendid;

e) muude kohustiste intressikulu;

f) varade intressikulu;

g) kasutusrendi kulud, sealhulgas renditulu toovatest kinnisvarainvesteeringutest tulenevad otsesed tegevuskulud;

h) kulud seoses renditulu toovate ja õiglase väärtuse mudeli abil mõõdetavate kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutustega;

i) vara kasutusrendist tulenev kahjum;

j) selliste kasutusrendi varade kulum ja väärtuse langus või väärtuse languse tühistamine, mille tulusid või kulusid võetakse arvesse intressikomponendi arvutamisel.

Esimeses lõigus osutatud allkirjed ei sisalda operatsiooniriski juhtumitest tulenevaid kulusid. Selle asemel kajastavad finantsinstitutsioonid neid kulusid artikli 6 lõike 1 punkti d alapunktis i osutatud kirje all.

Artikkel 3

Varakomponent

Finantsinstitutsioonid arvutavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 2 osutatud varakomponendi järgmiste allkirjete summana:

a) keskpankade vastu olevate nõuete ja muude nõudmiseni hoiuste bilansiline brutoväärtus;

b) võlaväärtpaberite bilansiline brutoväärtus;

c) laenude ja ettemaksete bilansiline brutoväärtus;

d) selliste tuletisinstrumentide õiglane väärtus, mis on liigitatud finantsvaraks varakomponendi arvutamise aluskuupäeval, tingimusel et sellistest tuletisinstrumentidest tulenevaid vooge on intressikomponendis majandusaasta jooksul kajastatud;

e) renditava materiaalse ja immateriaalse vara bilansiline väärtus.

Punkti d kohaldamisel võtavad finantsinstitutsioonid arvesse nii kauplemis- kui ka majanduslikku riskimaandust ja riskimaandamisarvestust.

Artikkel 4

Dividendikomponent

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 2 osutatud dividendikomponent koosneb nii omakapitaliinstrumentidest kui ka investeeringutest saadud dividenditulust.

2. PEATÜKK

Teenustekomponent

Artikkel 5

Muu tegevustulu

Finantsinstitutsioonid arvutavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 5 osutatud muu tegevustulu järgmiste kirjete summana, jättes välja halduskulude hüvitamise:

a) tulu õiglase väärtuse mudeli abil mõõdetava materiaalse vara õiglase väärtuse muutustest, välja arvatud tulu renditulu toovate ja õiglase väärtuse mudeli abil mõõdetavate kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutustest;

b) tulu muust tulust, mis ei tulene rendist;

c) kasum müügiks hoitavatest põhivaradest ja müügigruppidest, mis ei vasta lõpetatud tegevusvaldkondade kriteeriumidele.

Artikkel 6

Muu tegevuskulu

1. Finantsinstitutsioonid arvutavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 5 osutatud muu tegevuskulu järgmiste kirjete summana:

a) kulud õiglase väärtuse mudeli abil mõõdetava materiaalse vara õiglase väärtuse muutustest, välja arvatud kulud seoses renditulu toovate ja õiglase väärtuse mudeli abil mõõdetavate kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutustega;

b) kulu muust kulust, mis ei tulene operatsiooniriski juhtumitest ega renditud varadest;

c) kahjum müügiks hoitavatest põhivaradest ja müügigruppidest, mis ei vasta lõpetatud tegevusvaldkondade kriteeriumidele;

d) kahjud, kulud, eraldised ja muu finantsmõju, mis tulenevad kasumiaruande mis tahes kirjel kajastatud operatsiooniriski juhtumitest, sealhulgas kahjud, kulud, eraldised ja muu finantsmõju, mida kajastatakse järgmistes kirjetes:

   i) intressikulu;

   ii) muu tegevuskulu;

   iii) personalikulu;

   iv) muud halduskulud;

   v) kulum;

   vi) eraldised või (–) eraldiste tühistamine;

   vii) väärtuse langus või (–) väärtuse languse tühistamine.

2. Lõike 1 punkti d kohaldamisel operatsiooniriski juhtumitest tulenevad kahjud, kulud, eraldised ja muu finantsmõjud:

a) ei hõlma muudest kui ostetud kindlustus- või edasikindlustuslepingutest saadud seotud makseid;

b) hõlmavad ostetud kindlustus- või edasikindlustuslepingutest saadud mis tahes seotud makseid;

c) hõlmavad erakorralist kahju, mille võib pärast pädevalt asutuselt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 320 lõike 1 kohase loa saamist finantsinstitutsiooni operatsiooniriski aastase kahju arvutamisel välja jätta.

Artikkel 7

Teenus- ja vahendustasude tulu komponent

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 5 osutatud teenus- ja vahendustasude tulud hõlmavad finantsteenustega seotud kõrvaltegevuste tulusid, sealhulgas finantsteenuste osutamiseks vajaliku IT-tegevuse tulusid. Finantsinstitutsioonid arvutavad teenus- ja vahendustasude tulu järgmiste kirjete summana:

a) teenus- ja vahendustasude tulu väärtpaberitelt;

b) teenus- ja vahendustasude tulu finantsnõustamiselt;

c) teenus- ja vahendustasude tulu tasupõhiselt nõustamiselt;

d) teenus- ja vahendustasude tulu kliiringult ja arvelduselt;

e) teenus- ja vahendustasude tulu varahalduselt;

f) teenus- ja vahendustasude tulu hoidmisteenustelt;

g) teenus- ja vahendustasude tulu ühisinvesteeringute jaoks osutatud kesksetest haldusteenustest;

h) teenus- ja vahendustasude tulu usaldustehingutelt;

i) teenus- ja vahendustasude tulu makseteenustelt;

j) teenus- ja vahendustasude tulu klientidele turustatud, kuid mitte hallatavatest ressurssidest;

k) teenus- ja vahendustasude tulu struktureeritud finantseerimiselt;

l) teenus- ja vahendustasude tulu laenuteeninduselt;

m) teenus- ja vahendustasude tulu võetud siduvatelt laenuandmiskohustustelt;

n) teenus- ja vahendustasude tulu antud finantsgarantiidelt;

o) teenus- ja vahendustasude tulu antud laenudelt;

p) teenus- ja vahendustasude tulu valuutalt;

q) teenus- ja vahendustasude tulu kaupadelt;

r) muu teenus- ja vahendustasude tulu.

Artikkel 8

Teenus- ja vahendustasude kulu komponent

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 5 osutatud teenus- ja vahendustasude kulu komponent hõlmab finantsteenustega seotud kõrvaltegevuste kulusid, sealhulgas finantsteenuste osutamiseks vajaliku IT-tegevuse kulusid. Finantsinstitutsioonid arvutavad teenus- ja vahendustasude kulu järgmiste kirjete summana:

a) teenus- ja vahendustasude kulu väärtpaberitelt;

b) teenus- ja vahendustasude kulu kliiringult ja arvelduselt;

c) teenus- ja vahendustasude kulu varahalduselt;

d) teenus- ja vahendustasude kulu hoidmisteenustelt;

e) teenus- ja vahendustasude kulu makseteenustelt;

f) teenus- ja vahendustasude kulu laenuteeninduselt;

g) teenus- ja vahendustasude kulu võetud siduvatelt laenuandmiskohustustelt;

h) teenus- ja vahendustasude kulu saadud finantsgarantiidelt;

i) teenus- ja vahendustasude kulu toodete sisseostetud turustamisest;

j) teenus- ja vahendustasude kulu valuutalt;

k) muu teenus- ja vahendustasude kulu.

3. PEATÜKK

Finantskomponent

Artikkel 9

Finantskomponendi arvutamine

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 6 osutatud finantskomponendi arvutamisel kasutavad finantsinstitutsioonid ühe järgmistest meetoditest:

a) raamatupidamismeetod, mille alusel nad arvutavad finantskomponendi vastavalt käesoleva määruse artiklitele 10 ja 11 kohaldatava raamatupidamistava alusel;

b) usaldatavusnõuete piiri meetod, mille alusel nad arvutavad finantskomponendi vastavalt käesoleva määruse artiklile 12 määruse (EL) nr 575/2013 III osa I jaotise 3. peatükis sätestatud usaldatavusnõuete piiride alusel, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

   i) teatavat liiki tegevuste või kasutatud arvestusvalikute, sealhulgas õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud positsioonide majandusliku riskimaanduse või hübriid- või struktureeritud alusfinantsinstrumentides sisalduvate tuletisinstrumentide eraldamise tulemuseks on finantskomponendi põhjendamatu suurenemine, kui kasutatakse raamatupidamismeetodit;

   ii) finantsinstitutsioon on kehtestanud põhimõtted, menetlused, süsteemid ja kontrollid, et:

      1) teha kindlaks maandatavate instrumentide kasum ja kahjum ning seotud riskimaandused, sidudes need seotud riskimaandused maandatavate riskidega;

2) nõuetekohaselt arvutada usaldatavusnõuetekohase kauplemisportfelli ja usaldatavusnõuetekohase pangaportfelli kasum ja kahjum;

iii) sisemised põhimõtted, menetlused, süsteemid ja kontrollid võimaldavad dokumenteerida riskimaandamissuhet ja selle muutusi aja jooksul vastavalt riskijuhtimise eesmärkidele ja valikutele;

iv) finantskomponendi korrigeerimised on piiratud kasumi ja kahjumi summaga, mis on seotud riskimaandusega tegelikult kaetud riskidega ja mis oluliselt tasaarveldab maandatavate instrumentide arvestuslikku kasumit ja kahjumit.

1. jagu

Finantskomponendi arvutamine vastavalt raamatupidamismeetodile

Artikkel 10

Kauplemisportfelli komponent

Finantskomponendi arvutamisel vastavalt raamatupidamismeetodile arvutavad finantsinstitutsioonid määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 6 osutatud kauplemisportfelli komponendi järgmiste kirjete summana:

a) kauplemiseks hoitavatest finantsvaradest ja -kohustistest tulenev netokasum või (–) netokahjum;

b) riskimaandamisarvestuse netokasum või (–) netokahjum, kui riskimaandamisarvestust kasutatakse kauplemiseks hoitavate finantsvarade ja -kohustiste maandamiseks;

c) valuutakursi erinevused [netokasum või (–) netokahjum], kui sellised erinevused tulenevad kauplemiseks hoitavatest finantsvaradest ja -kohustistest.

Artikkel 11

Pangaportfelli komponent

Finantskomponendi arvutamisel vastavalt raamatupidamismeetodile arvutavad finantsinstitutsioonid määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõikes 6 osutatud pangaportfelli komponendi järgmiste kirjete summana:

a) netokasum või (–) netokahjum, mis on saadud selliste finantsvarade ja -kohustiste kajastamise lõpetamisest, mida ei ole mõõdetud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande;

b) kauplemisel mittekasutatavatest kohustuslikult õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvaradest tulenev kasum või (–) kahjum;

c) õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest tulenev netokasum või (–) -netokahjum;

d) riskimaandamisarvestuse netokasum või (–) netokahjum, kui riskimaandamisarvestust kasutatakse muude kui kauplemiseks hoitavate finantsvarade ja -kohustiste maandamiseks;

e) valuutakursi erinevused [netokasum või (–) netokahjum], kui sellised erinevused tulenevad muudest kui kauplemiseks hoitavatest finantsvaradest ja -kohustistest.

2. jagu

Finantskomponendi arvutamine vastavalt usaldatavusnõuete piiri meetodile

Artikkel 12

Usaldatavusnõuete piiri meetod

1. Kui finantskomponendi arvutamiseks kasutatakse usaldatavusnõuete piiri meetodit, korrigeerivad finantsinstitutsioonid käesoleva määruse artiklites 10 ja 11 osutatud kirjeid vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 III osa I jaotise 3. peatükile.

2. Finantsinstitutsioonid kohaldavad usaldatavusnõuete piiri meetodit kooskõlas oma strateegiate, põhimõtete, menetluste, süsteemide ja kontrollidega, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 575/2013 III osa I jaotise 3. peatükis.

3. Finantsinstitutsioonid võivad kasutada usaldatavusnõuete piiri meetodit koos raamatupidamismeetodiga.

Esimese lõigu kohaldamisel võivad finantsinstitutsioonid kohaldada usaldatavusnõuete piiri meetodit teatavate samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste või teatavat liiki tegevuste suhtes. Sellisel juhul tõendavad finantsinstitutsioonid, et usaldatavusnõuete piiri meetodi kohaldamisala ei ole valitud õigusliku arbitraaži eesmärgil. Finantsinstitutsioonid kohaldavad bilansi ülejäänud osa suhtes raamatupidamismeetodit. Finantsinstitutsioonid teavitavad pädevaid asutusi kõigist usaldatavusnõuete piiri meetodi kohaldamisala olulistest muudatustest vastavalt artiklile 13.

4. Finantsinstitutsioonid kohaldavad usaldatavusnõuete piiri meetodit kõigi kolme majandusaasta suhtes, mis on ette nähtud finantskomponendi arvutamiseks.

5. Kui finantsinstitutsioonid kohaldavad usaldatavusnõuete piiri meetodit, kontrollivad pädevad asutused, kas artikli 9 punktis b osutatud tingimused on täidetud.

Artikkel 13

Usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutamisest teatamise kord

1. Finantsinstitutsioonid teavitavad oma pädevat asutust kavatsusest kasutada usaldatavusnõuete piiri meetodit vähemalt 90 päeva enne selle meetodi kasutamise algust.

2. Teade kavatsuse kohta kasutada usaldatavusnõuete piiri meetodit sisaldab järgmist:

a) kinnitus selle kohta, et juhtorgan või selle määratud sisekomitee on usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutamise heaks kiitnud, ja heakskiitmise kuupäev;

b) kuupäev, millest alates usaldatavusnõuete piiri meetodit kasutatakse;

c) finantskomponendi põhjendamatut suurenemist põhjustavate sooritatud tegevuseliikide või tehtud raamatupidamisvalikute kirjeldus ning finantsinstitutsiooni ootused nende arengu suhtes;

d) kauplemisportfelli komponendi ja pangaportfelli komponendi selliste portfellide kirjeldus, mida põhjendamatu suurenemine mõjutab;

e) punktis d osutatud portfellide väärtus teate aluskuupäeva seisuga, väljendatuna järgmiselt:

   i) tuletisinstrumentide tinglik väärtus;

   ii) võlainstrumentide nimiväärtus;

   iii) aktsiate ja investeerimisfondide turuväärtus;

f) kui teate esitab konsolideeriv üksus, siis iga tütarettevõtja osa punktides d ja e osutatud portfellides;

g) artiklites 10 ja 11 osutatud kirjete selliste korrektsioonide kirjeldus, mis on tingitud usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutamisest;

h) analüüs, mis käsitleb usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutamise mõju viimasel aruandekuupäeval võrreldes raamatupidamismeetodiga

   i) kauplemisportfelli komponendile;

   ii) pangaportfelli komponendile;

   iii) finantskomponendile;

   iv) majandusnäitajale;

   v) operatsiooniriski kapitalinõuetele;

i) kui finantsinstitutsioonid kohaldavad usaldatavusnõuete piiri meetodit koos artikli 12 lõike 3 kohase raamatupidamismeetodiga:

   i) selliste tegevusliikide kirjeldus, mille puhul kasutatakse raamatupidamismeetodit;

   ii) analüüs, mis käsitleb raamatupidamismeetodi kasutamise mõju viimasel aruandekuupäeval võrreldes usaldatavusnõuete piiri meetodiga

      1) kauplemisportfelli komponendile;

      2) pangaportfelli komponendile;

      3) finantskomponendile;

      4) majandusnäitajale;

      5) operatsiooniriski kapitalinõuetele;

j) artikli 9 punkti b alapunktis ii osutatud põhimõtete, menetluste, süsteemide ja kontrollide kirjeldus;

k) finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli funktsiooni või sise- või välisaudiitori sõltumatu läbivaatamise aruanne artikli 9 punktis b osutatud tingimuste täitmise kohta.

3. Lõikes 1 osutatud 90-päevane ajavahemik algab alles siis, kui lõikes 2 osutatud teave ja dokumendid on täielikud.

4. Finantsinstitutsioonid ajakohastavad järgmisi dokumente ja esitavad nende ajakohastatud versiooni oma pädevale asutusele:

a) vähemalt kord aastas lõike 2 punktides c–i ja punktis k osutatud dokumendid;

b) lõike 2 punktis j osutatud dokumendid, kuid üksnes juhul, kui usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutamise ajal tehti muudatusi.

Punkti a kohaldamisel esitavad finantsinstitutsioonid oma pädevale asutusele lõike 2 punktides h ja i osutatud dokumendid majandusnäitaja arvutuse ajakohastamise aluskuupäeva seisuga.

Artikkel 14

Raamatupidamismeetodi juurde tagasi pöördumine

1. Finantsinstitutsioonid pöörduvad tagasi raamatupidamismeetodi juurde, kui mõni artikli 9 punktis b sätestatud tingimus ei ole enam täidetud.

2. Finantsinstitutsioonid, kes on pöördunud tagasi raamatupidamismeetodi juurde, kohaldavad seda raamatupidamismeetodit kõigi kolme majandusaasta suhtes, mis on ette nähtud finantskomponendi arvutamiseks.

3. Finantsinstitutsioonid, kes on pöördunud tagasi raamatupidamismeetodi juurde, ei kasuta usaldatavusnõuete piiri meetodit järgmise kolme majandusaasta jooksul uuesti.

Artikkel 15

Raamatupidamismeetodi juurde tagasi pöördumisest teatamise kord

1. Finantsinstitutsioonid teavitavad pädevaid asutusi raamatupidamismeetodi juurde tagasi pöördumisest vähemalt 90 päeva ette.

2. Teade raamatupidamismeetodi juurde tagasi pöördumise kohta sisaldab järgmist:

a) kinnitus selle kohta, et juhtorgan või selle määratud sisekomitee on raamatupidamismeetodi juurde tagasi pöördumise heaks kiitnud, ja heakskiitmise kuupäev;

b) kuupäev, millest alates raamatupidamismeetodit kasutatakse;

c) teave artikli 9 punktis b osutatud tingimuste kohta, mis ei ole enam täidetud;

d) analüüs, mis käsitleb raamatupidamismeetodile tagasipöördumise mõju viimasel aruandekuupäeval võrreldes usaldatavusnõuete piiri meetodi kasutamisega

   i) kauplemisportfelli komponendile;

   ii) pangaportfelli komponendile;

   iii) finantskomponendile;

   iv) majandusnäitajale;

   v) operatsiooniriski kapitalinõuetele;

e) finantsinstitutsiooni sõltumatu riskikontrolli funktsiooni või sise- või välisaudiitori sõltumatu läbivaatamise aruanne punktides c ja d osutatud tingimuste täitmise kohta.

II JAOTIS

MAJANDUSNÄITAJAST VÄLJA JÄETAVAD ELEMENDID

Artikkel 16

Majandusnäitajast väljajätmise ulatus

1. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 7 punkti a kohaldamisel ei jäta finantsinstitutsioonid majandusnäitaja arvutamisel välja kindlustus- või edasikindlustustoodete või -teenuste turustamisest tulenevaid tulusid ja kulusid.

2. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 7 punkti c kohaldamisel ei jäta finantsinstitutsioonid halduskulude arvestamisel majandusnäitaja arvutamisest välja järgmisi kirjeid:

a) finantsteenuste osutamise eest makstud allhanketasud;

b) rendikulud;

c) operatsiooniriski juhtumitest tulenevad halduskulud, sealhulgas personalikulud.

3. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 314 lõike 7 punktide f ja i kohaldamisel ei jäta finantsinstitutsioonid majandusnäitaja arvutamisest välja järgmisi kirjeid, kui need on seotud rendivaraga või tulenevad operatsiooniriski juhtumitest:

a) materiaalse vara kulum;

b) immateriaalse vara amortisatsioon;

c) väärtuse langus ja väärtuse languse tühistamine.

III JAOTIS

MAJANDUSNÄITAJA KORRIGEERIMINE

Artikkel 17

Majandusnäitaja korrektsioonide arvutamine ühinemiste ja omandamiste korral

1. Majandusnäitaja arvutamisel võtavad finantsinstitutsioonid varasemate auditeeritud finantsaruannete põhjal arvesse omandatud või ühinenud üksuste või tegevuste kirjeid. Selliste tegevuste omandamisel, mille kohta ei ole varem koostatud spetsiaalseid finantsaruandeid, võtavad finantsinstitutsioonid arvutuse aluseks varasema finantsteabe, mida kasutati omandatud tegevuse lõplikuks hindamiseks.

2. Finantsinstitutsioonid, kes suudavad tõendada, et omandatud või ühinenud tegevuse või üksusega seotud varasemad auditeeritud finantsaruanded või varasem finantsteave ei ole kättesaadav või täpne, võtavad oma majandusnäitaja arvutamisel arvesse omandatud või ühinenud üksusi või tegevusi, kasutades finantsinstitutsiooni majandusnäitajat, mis on korrutatud ühinemis- ja omandamisteguriga, mis arvutatakse vastavalt järgmisele valemile ning viimase kättesaadava ja täpse finantsteabe alusel selle üksuse või tegevuse kohta, sealhulgas käimasoleva aastapõhise finantstegevuse kohta:

$$\textit{ühinemis- ja omandamistegur} = \frac{\textit{finantsinstitutsiooni netotegevustulu} + \textit{üksuse/tegevuse netotegevustulu}}{\textit{finantsinstitutsiooni netotegevustulu}}$$

kus *netotegevustulu* arvutatakse vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) 2024/3117 ([4]) (FINREP F02.00_r355_c010).

3. Kui ühinemis- ja omandamisteguril põhinevat meetodit ei ole andmete puudumise tõttu võimalik rakendada, võtavad finantsinstitutsioonid oma majandusnäitaja arvutamisel arvesse omandatud või ühinenud üksusi või tegevusi, kasutades selle üksuse või tegevusega seotud finantsprognoose, mis põhinevad lõplikuks hindamiseks kasutatud teabel.

4. Finantsinstitutsioonid kasutavad majandusnäitaja arvutamiseks lõikes 2 osutatud meetodi asemel oma auditeeritud finantsaruandeid niipea, kui omandatud või ühinenud üksus või tegevus on täielikult lisatud finantsinstitutsiooni finantsaruannetesse.

5. Finantsinstitutsioonid teevad lõigete 1–4 kohaseid majandusnäitajate korrigeerimisi ka oma emaettevõtja tasandil, kui sellise emaettevõtja suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 575/2013 artiklit 11.

6. Finantsinstitutsioonid teavitavad oma pädevat asutust oma kavatsusest võtta majandusnäitaja arvutamisel arvesse omandatavaid või ühinevaid üksusi või tegevusi vastavalt lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud meetoditele. Finantsinstitutsioonid esitavad selle teate viivitamata ja hiljemalt siis, kui määruse (EL) nr 575/2013 artikli 315 lõike 1 kohaselt kaasatakse omandatavad või ühinevad üksused või tegevused, ning esitavad operatsiooniriski omavahendite nõuded, mis on arvutatud vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1, 2 ja 3.

([4]) Komisjoni 29. novembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/3117, milles sätestatakse rakenduslikud tehnilised standardid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 kohaldamiseks seoses finantsinstitutsioonide järelevalvelise aruandlusega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusmäärus (EL) 2021/451 (ELT L, 2024/3117, 27.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3117/oj).

Artikkel 18

Majandusnäitaja korrigeerimise aeg ühinemiste ja omandamiste järel

Finantsinstitutsioonid võtavad artiklis 17 osutatud korrektsioone arvesse rakendusmääruse (EL) 2024/3117 kohasel esimesel kohaldataval aruande esitamise kuupäeval pärast ühinemise või omandamise jõustumise kuupäeva.

Artikkel 19

Menetlus, millega antakse luba jätta majandusnäitajast välja need summad, mis on seotud võõrandatud üksuste või tegevustega

1. Pädevad asutused võivad anda finantsinstitutsioonidele määruse (EL) nr 575/2013 artikli 315 lõikes 2 osutatud loa pärast järgmiste kirjete operatsiooniriski profiili analüüsimist:

a) võõrandatud üksuste või tegevuste osa finantsinstitutsiooni operatsiooniriskist tekkinud kahjus viimase vähemalt viie majandusaasta jooksul;

b) mis tahes lepingupõhine kokkulepe, mille kohaselt finantsinstitutsioon või mis tahes muu tema konsolideerimisgruppi kuuluv üksus kohustub maksma võõrandatud üksuste või tegevuste ostjale hüvitist või kahjuhüvitist tulevaste kahjude või kohustiste eest, mis tulenevad operatsiooniriski juhtumitest, mis toimusid enne võõrandamist;

c) üksuste või tegevuste võõrandamise mõju finantsinstitutsiooni operatsiooniriski juhtimise struktuurile, mis kahjustaks tema suutlikkust tuvastada, mõõta ja maandada operatsiooniriski, sealhulgas muutused infotehnoloogiasüsteemides, ressursside ülekandmine ja mis tahes muud asjakohased restruktureerimise aspektid.

2. Finantsinstitutsioonid, kes taotlevad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 315 lõikes 2 osutatud luba, esitavad oma pädevale asutusele järgmise teabe:

a) üksuste või tegevuste võõrandamise kirjeldus, selle põhjus ja rakendamise kuupäevad;

b) üksuste või tegevuste võõrandamisest operatsiooniriski kapitalinõuetele avalduva mõju kvantitatiivne analüüs ja mis tahes täiendavad tõendid, sealhulgas sõltumatu audiitori koostatud auditeeritud finantsaruanded ja *pro forma* finantsaruanded;

c) viimase kümne majandusaasta jooksul võõrandatud üksuse või tegevusega seotud operatsiooniriski kahjude üksikasjad, kui need on kättesaadavad;

d) üksuste või tegevuste võõrandamise tingimused, sealhulgas kõrvallepingud, ning õiguslik analüüs seoses kohustistega, mis võivad tekkida enne võõrandamist toimunud sündmustest;

e) kinnitus selle kohta, et juhtorgan on üksuste või tegevuste võõrandamise heaks kiitnud, ja heakskiitmise kuupäev;

f) analüüs üksuste või tegevuste võõrandamise mõju kohta finantsinstitutsiooni operatsiooniriski juhtimise struktuurile;

g) mis tahes täiendav dokument või teave, mis tõendab, et võõrandatud üksust või tegevust ei peeta enam finantsinstitutsiooni riskiprofiili seisukohast oluliseks.

3. Finantsinstitutsioonid esitavad oma täieliku taotluse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 315 lõikes 2 osutatud loa saamiseks asjaomasele pädevale asutusele vähemalt 90 päeva enne majandusnäitaja korrigeerimise kavandatud kuupäeva.

4. Asjaomane pädev asutus vastab määruse (EL) nr 575/2013 artikli 315 lõikes 2 osutatud loataotlusele kirjalikult 90 päeva jooksul alates taotlust toetavate täielike dokumentide saamisest.

Artikkel 20

Menetlus, millega antakse luba jätta majandusnäitajast välja summad, mis on seotud võõrandatud üksuste või tegevustega, mille puhul võõrandamise mõju on väike

1. Kui esitatakse artikli 19 lõikes 2 osutatud taotlus, loetakse määruse (EL) nr 575/2013 artikli 315 lõikes 2 osutatud luba antuks, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:

a) võõrandatud üksuste või tegevuste majandusaasta netotegevustulu summa ei ületa 5 % võõrandava finantsinstitutsiooni sama majandusaasta netotegevustulust;

b) pädev asutus ei esita taotlusele kirjalikku vastuväidet 90 päeva jooksul alates finantsinstitutsiooni loataotlust toetavate täielike dokumentide saamisest.

2. Finantsinstitutsioonid teevad lõike 1 punktis a osutatud arvutuse eelmise majandusaasta lõpus, kasutades võõrandatud üksuste või tegevuste ja võõrandava finantsinstitutsiooni netotegevustulu summat.

Artikkel 21

Majandusnäitaja korrektsiooni arvutamine võõrandamise korral

Finantsinstitutsioonid, kellele on antud artiklis 19 või 20 osutatud luba, võivad jätta välja võõrandatud üksuste või tegevustega seotud majandusnäitajate summad viimase kolme majandusaasta kohta, tuginedes nende üksuste auditeeritud finantsaruannetele või nende tegevuste lõplikuks hindamiseks kasutatud finantsteabele.

Artikkel 22

Majandusnäitaja korrigeerimise aeg võõrandamise korral

Finantsinstitutsioonid, kellele on antud artiklis 19 või 20 osutatud luba, võivad korrigeerida oma majandusnäitajat vastavalt artiklile 21. Need finantsinstitutsioonid kajastavad läbivaadatud operatsiooniriski kapitalinõudeid järgmisel kohaldataval aruande esitamise kuupäeval, nagu on sätestatud rakendusmääruses (EL) 2024/3117.

II OSA

OPERATSIOONIRISKI KAHJUDE TAKSONOOMIA, TINGIMUSED, MILLE ALUSEL VÕIB OPERATSIOONIRISKI AASTASE KAHJU ARVUTAMIST PIDADA „PÕHJENDAMATULT KOORMAVAKS“, KAHJUANDMETE ARVUTAMINE JA KAHJUANDMETE KORRIGEERIMINE

I JAOTIS

OPERATSIOONIRISKI KAHJUDE TAKSONOOMIA

Artikkel 23

Kahjujuhtumite liigitus

1. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 lõike 7 kohaldamisel liigitavad finantsinstitutsioonid iga juhtumi ühte 1. tasandi juhtumiliikidest vastavalt käesoleva määruse artiklile 24 ja ühte 2. tasandi kategooriatest vastavalt käesoleva määruse artiklitele 25–31. Kui kahjujuhtum kuulub mitmesse 1. tasandi juhtumiliiki või 2. tasandi kategooriasse, liigitavad finantsinstitutsioonid selle juhtumi kõige asjakohasemasse 1. tasandi juhtumiliiki või 2. tasandi kategooriasse.

2. Finantsinstitutsioonid määravad igale kahjujuhtumile kõik kohaldatavad atribuudid kooskõlas artikliga 32.

3. Finantsinstitutsioonid ei võta kahjuandmetes arvesse kahjusid, mis on täielikult hüvitatud viie tööpäeva jooksul. Kui hüvitamine on osaline, arvestavad finantsinstitutsioonid määruse (EL) nr 575/2013 artikli 318 lõikes 1 osutatud brutokahju hulka ainult selle osa kahjust, mida ei ole viie tööpäeva jooksul hüvitatud.

4. Finantsinstitutsioonid käsitavad kohtumenetlusest tuleneva kahjuna kahjujuhtumeid, mis tulenevad kõigist õigusvaidlustest ja -kokkulepetest, sealhulgas nii volitatud kohtulikest kokkulepetest kui ka kohtuvälistest vaidlustest ja kokkulepetest.

Artikkel 24

1. tasandi liigitus

Finantsinstitutsioonid liigitavad iga kahjujuhtumi ühte järgmistest 1. tasandi juhtumiliikidest:

1. tasandi juhtumiliigi klassifikatsioon	Kirjeldus	Viitenumber
Sisepettus	Kahju, mis tuleneb tegudest, mille eesmärk on petta ja omastada vara, välja arvatud vahetegemise/ diskrimineerimise juhtumid, millesse on kaasatud vähemalt üks sisemine isik (st isik, kellel on finantsinstitutsiooniga otsene seos või kelle eest finantsinstitutsioon vastutab ühiselt), sealhulgas juhud, kui sisemine isik tegutseb salajasel kokkuleppel väliste osapooltega.	1
Välispettus	Kahju, mis tuleneb asutusevälise isiku poolt ilma asutusesisest isikut kaasamata toime pandud tegudest, mille eesmärk on petta ja omastada vara.	2
Tööhõivetavad ja tööohutus	Kahju, mis tuleneb tööhõive-, tervisekaitse- või ohutusalaste õigusaktide või kokkulepetega vastuolus olevatest tegudest, isikukahjunõuete väljamaksmisest või töötajatega seoses vahetegemise/diskrimineerimise juhtumitest.	3
Kliendid, tooted ja äritavad	Kahju, mis tuleneb ametialaste kohustuste (sealhulgas usaldus- ja sobivustingimused) täitmatajätmisest konkreetsete klientide ees (v.a pettus), äritavadest või toote laadist või ülesehitusest.	4
Varaline kahju	Selline kahju, mis tuleneb finantsinstitutsiooni varalisest kahjust, töötajatest või sidusettevõtjatest, avaliku sektori varast või mitteseotud isikutest, ja mille eest finantsinstitutsioon vastutab loodusõnnetuste või muude sündmuste tõttu, sealhulgas õnnetused, tahtlik kahju, sõda, rahvarahutused ja terrorism.	5
Äritegevuse häired ja süsteemirikked	Kahju, mis tuleneb äritegevuse häiretest või süsteemiriketest.	6
Täitmine, tarned ja protsessijuhtimine	Kahju, mis tuleneb ebaõnnestunud tehingute töötlemisest või protsessijuhtimisest ja andmehaldusest, suhetest kaubanduspartnerite, müüjate ning reguleerivate asutuste ja maksuhalduritega.	7

Artikkel 25

2. tasandi liigitus 1. tasandi juhtumiliigi „Sisepettus“ puhul

Finantsinstitutsioonid liigitavad kõik artikli 24 kohaselt sisepettuseks liigitatud kahjujuhtumid ühte järgmistest 2. tasandi kategooriatest:

Sisepettused. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Altkäemaksu andmine või võtmine ja korruptsioon	Institutsioonisiseselt isikult saadud altkäemaks või tema korruptsioon.	1.1
Finantsinstitutsiooni vastu toime pandud sisepettus	Sisemise isiku poolt finantsinstitutsiooni vastu toime pandud pettus. See kategooria hõlmab andmete vargust või nendega manipuleerimist ja petturlikke kauplemissündmusi, sealhulgas neid, mis on toime pandud siseteabe alusel kauplemise ning positsioonide, riskide ja kasumiaruannetega manipuleerimise kaudu.	1.2
Sisepettus, mis on toime pandud muude osaliste vastu	Pettus, mille sisemine isik on toime pannud finantsinstitutsiooni väliste isikute, sealhulgas klientide ja kolmandate isikute vastu. See kategooria hõlmab andmete vargust või nendega manipuleerimist ja petturlikke kauplemissündmusi, sealhulgas neid, mis on toime pandud siseteabe alusel kauplemise ning positsioonide, riskide ja kasumiaruannetega manipuleerimise kaudu.	1.3

Artikkel 26

2. tasandi liigitus 1. tasandi juhtumiliigi „Välispettus“ puhul

Finantsinstitutsioonid liigitavad kõik artikli 24 kohaselt välispettuseks liigitatud kahjujuhtumid ühte järgmistest 2. tasandi kategooriatest:

Välispettus. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Finantsinstitutsiooni klientide toime pandud pettus	Pettused, mis ei ole seotud andmevarguse või andmetega manipuleerimisega ja mille on toime pannud finantsinstitutsiooni klient, isegi kui see toimub kokkuleppel teise isikuga.	2.1
Pettus, mida ei ole toime pannud finantsinstitutsiooni kliendid	Pettused, mis ei ole seotud andmevarguse või andmetega manipuleerimisega ja mida ei ole toime pannud finantsinstitutsiooni klient, sealhulgas teise, asjaga mitte kursis oleva isiku identiteedi kasutamise teel.	2.2
Andmevargus ja manipuleerimine	Andmed, mis on varastatud pangasüsteemidest või millega on kuritahtlikult manipuleeritud mis tahes vahenditega, sealhulgas küberrünnetega. See hõlmab igat liiki andmeid, nt kliendiandmeid, töötajate andmeid ja finantsinstitutsiooni ärisaladuse alla kuuluvaid andmeid.	2.3
Röövimine, sissemurdmine ja materiaalse vara vargus	Röövimine, sissemurdmine ja materiaalse vara vargus institutsioonivälise isiku poolt.	2.4

Artikkel 27

2. tasandi liigitus 1. tasandi juhtumiliigi „Tööhõivetavad ja tööohutus“ puhul

Finantsinstitutsioonid liigitavad kõik artikli 24 kohaselt tööhõivetavade ja tööohutuse klassi liigitatud kahjujuhtumid ühte järgmistest 2. tasandi kategooriatest:

Tööhõivetavad ja tööohutus. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Ebapiisavad tööhõivetavad	Kahju, mis tuleneb tööhõive valdkonna õigusaktide või regulatiivsete nõuete rikkumisest (sealhulgas töötajate tegelik või tajutav väärkohtlemine, mida saab seostada õigusnormide rikkumisega, nagu ebaõiglane vallandamine, ahistamine); ebatõhusad töösuhted (sealhulgas kollektiivsed aktsioonid, nagu streigid, kohtuvaidlused ning ametiühingute ja töötajate vaheliste suhete ebatõhus haldamine); vahetegemise ja töötajate diskrimineerimise juhtumid.	3.1
Ebapiisav tööohutus	Kahju, mis tuleneb ebapiisavast tööohutusest ning töötajate tervise- ja ohutuseeskirjade rikkumisest.	3.2

Artikkel 28

2. tasandi liigitus 1. tasandi juhtumiliigi „Kliendid, tooted ja äritavad“ puhul

Finantsinstitutsioonid liigitavad kõik artikli 24 kohaselt klientide, toodete ja äritavade klassi liigitatud kahjujuhtumid ühte järgmistest 2. tasandi kategooriatest:

Kliendid, tooted ja äritavad. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Kliendi väärkohtlemine / kliendi ees kohustuste täitmata jätmine	Sobimatu käitumine klientide suhtes ning klientide ees olevate kehtivate või võimalike kohustuste mittetäitmine.	4.1
Andmekaitse rikkumine / konfidentsiaalsuse puudulik haldamine	Konfidentsiaalse teabe mittenõuetekohane avalikustamine või väärkasutamine.	4.2
Sobimatud turud/tavad, konkurentsivastane võitlus	Äritegevus, millega rikutakse kauplemiseeskirju ja -standardeid, sealhulgas igat liiki turukuritarvitused ja -manipulatsioonid. Konkurentsiõiguse rikkumine, kui finantsinstitutsioon ei tegutse klientide parimates huvides.	4.3
Sobimatu turustus ja turundus, sealhulgas müügiteenuse tõrge	Sobimatud/ebapiisavad toodete ja teenuste turustamise vahendid ning sobimatud/ebaõiged otseturundustavad. Müügiteenuse tõrge hõlmab nii müügieelse teenuse tõrget kui ka müügijärgse teenuse tõrget. Müügieelne teenuse tõrge on ebapiisavad/ebasobivad teenused klientidele enne müüki, sealhulgas ebasobivate toodete müük ja suutmatus anda asjakohast nõu. Müügijärgne tõrge viitab klientidele pärast müüki osutatavatele ebapiisavatele/ebasobivatele teenustele, sealhulgas suutmatusele vastata klientide kaebustele kehvade müügiteenuste kohta reguleeriva asutuse määratud tähtaja jooksul.	4.4

Kliendid, tooted ja äritavad. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Finantskuritegevus	Rahapesu oht, põhimõtte „tunne oma klienti“ mittejärgimine ja sanktsioonide rikkumine. Siia alla kuuluvad: a) sanktsioonidega kehtestatud piirangute mittejärgimine, sealhulgas operatsiooniriski juhtumid, mis on tingitud ekslikest tehingutest sanktsioonidega hõlmatud riikidega; b) osalemine rahapesus ja terrorismi rahastamises, sealhulgas põhimõtte „tunne oma klienti“ mittejärgimine.	4.5
Põhikirja ja eeskirjade rikkumised, välja arvatud need, mis on konkreetselt ette nähtud muud liiki või muudesse kategooriatesse kuuluvate juhtumite jaoks	Muude kui konkreetselt muude juhtumiliikide või -kategooriate jaoks ette nähtud õiguslike või regulatiivsete kohustuste rikkumine, sealhulgas finantsinstitutsiooni juriidilised kohustused ning reguleerivate asutuste ja maksuhaldurite kehtestatud kohustused. Siia alla kuuluvad: a) tegutsemine ilma vajaliku loa, litsentsi, sertifikaadi või registreeringuta; b) maksudest kõrvalehoidumine. Kui maksudest kõrvalehoidumine on seotud maksueeskirjade teadliku rikkumisega, määravad finantsinstitutsioonid kahjujuhtumi juhtumiliiki 1.3.	4.6
Nõuetele mittevastav toote- ja teenusedisain	Puudused klientidele suunatud toodete või teenuste disainis, nii et toote/teenuse disain ei vasta kliendi vajadustele.	4.7
Mudeli metoodika	Mudeli enda vigadest, sealhulgas mudeli ülesehitusest, valedest valemitest, metoodikast ja aluseks olevatest eeldustest tingitud kahjud. Kui tehisintellektisüsteemid on mudeli komponendid, võib sellest tehnoloogiast tulenev viga kuuluda mudeliriski alla.	4.8

Artikkel 29

2. tasandi liigitus 1. tasandi juhtumiliigi „Varaline kahju“ puhul

Finantsinstitutsioonid liigitavad kõik artikli 24 kohaselt varaliseks kahjuks liigitatud kahjujuhtumid ühte järgmistest 2. tasandi kategooriatest:

Varaline kahju. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Loodusõnnetused	Loodusõnnetustest, sealhulgas pandeemiatest tingitud kahju.	5.1
Muud välissündmused	Kahju, mis tuleneb muudest sündmustest, sealhulgas õnnetustest, tahtlikust kahjust, sõjast, rahvarahutustest ja terrorismist. Sellesse kategooriasse ei liigitata äritegevuse häireid, sealhulgas neid, mis tulenevad tööjõu kättesaadavusest.	5.2

Artikkel 30

2. tasandi liigitus 1. tasandi juhtumiliigi „Äritegevuse häired ja süsteemirikked“ puhul

Finantsinstitutsioonid liigitavad kõik artikli 24 kohaselt äritegevuse häirete ja süsteemirikete klassi liigitatud kahjujuhtumid ühte järgmistest 2. tasandi kategooriatest:

Äritegevuse häired ja süsteemirikked. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Taristu ja süsteemi rikked	Taristu ja süsteemi rikked, mis on tingitud rakenduste sisemistest tõrgetest, sisemistest ja võrgu- ja infosüsteemidest ning toe tõrgetest, kommunaalteenuste ja välistoe tõrgetest, taristu tõrgetest, IKT muutmisprogrammide tõrgetest.	6.1
Äritegevuse häired	Äritegevuse häired, mis on tingitud tööjõu kättesaadavusest ja töökoha kättesaadavusest.	6.2

Artikkel 31

2. tasandi liigitus 1. tasandi juhtumiliigi „Täitmine, tarned ja protsessijuhtimine“ puhul

Finantsinstitutsioonid liigitavad kõik artikli 24 kohaselt täitmise, tarnete ja protsessijuhtimise klassi liigitatud kahjujuhtumid ühte järgmistest 2. tasandi kategooriatest:

Täitmine, tarned ja protsessijuhtimine. 2. tasandi liigitus	Kirjeldus	Viitenumber
Töötlemise/täitmise ebaõnnestumised	Suutmatus töödelda, hallata ja täita tehinguid (sealhulgas inimliku vea tõttu) või muid protsesse (sealhulgas IKT-protsessidest erinevad muutmisprogrammid) korrektselt või nõuetekohaselt.	7.1
Kliendikonto väärhaldamine	Kliendiportfelli/investeeringute ebapiisav haldamine, sealhulgas heakskiitmata juurdepääs kontodele, ebaõiged kliendiandmed (kantud kahju), hooletusest tekkinud kahju või kahju kliendi varadele.	7.2
Õiguste/kohustuste rikkumine	Õiguslike protsesside haldamise asjakohase menetluse mittejärgimine. Lepinguliste ja lepinguväliste õiguste/kohustuste mittenõuetekohane haldamine. See kategooria hõlmab kõiki õigusmenetluste ja -protsessidega seotud järgimise vigu, sealhulgas välistele isikutele, näiteks maksu- ja reguleerivatele asutustele aruannete esitamist. See ei hõlma organisatsiooni õiguslike kohustuste rikkumist, õigus- ega kohtuvaidlusi.	7.3
Andmehaldus	Suutmatus nõuetekohaselt hallata ja säilitada andmeid, sealhulgas igat liiki andmeid, näiteks kliendiandmeid, töötajate andmeid ja organisatsiooni ärisaladuse alla kuuluvaid andmeid, välja arvatud andmekaitse nõuete ja konfidentsiaalsuse rikkumine.	7.4
Mudeli rakendamine ja kasutamine	Mudeli ebaõige rakendamine, isegi kui see mudel võib olla õige. Mudeli kasutamine vales kontekstis, isegi kui see mudel võib olla õige ja õigesti rakendatud.	7.5

Artikkel 32

Atribuudid

1. Finantsinstitutsioonid määravad igale kahjujuhtumile kõik kohaldatavad atribuudid järgmiste hulgast:

Atribuudid	Kirjeldus
Õiguslik risk – väärkäitumine	Nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punkti 52a alapunktis d.
Õiguslik risk – muu kui väärkäitumine	Nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punkti 52a alapunktides a, b, c, e, f ja g.
Mudelirisk	Nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktis 52b.
IKT-risk – mitte seotud kübervaldkonnaga	Nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktis 52c.
IKT-risk – seotud kübervaldkonnaga	Kahju, mis on tekkinud küberründest, nagu on määratletud määruse (EL) 2022/2554 artikli 3 punktis 14.
Krediidirisk (kui see ei sisaldu krediidiriskiga kaalutud varas)	Operatsiooniriski kahju, mis on seotud krediidivaradega, sealhulgas krediidipettused (mille on toime pannud klient oma arvel või kolmas isik identiteedivarguse kaudu), täitmisele mittepööratavad krediidilepingud või tagatisega seotud kohustuste täitmata jätmine, mis on tasumata ja mida ei ole krediidiriski puhul riskiga kaalutud varas arvesse võetud.
Tururisk	Finantstehingute ja tururiskiga seotud operatsiooniriskiks liigitatakse järgmised juhtumid ja nendega seotud kahjud: a) juhtumid, mis on tingitud operatsioonilistest ja andmesisestuse vigadest, sealhulgas järgmisest: i) ebaõnnestumised ja vead korralduste sisestamisel ja täitmisel; ii) andmete kaotsiminek või arusaamatused andmete edastamisel finantsinstitutsiooni *front-office*'i ja *back-office*'i vahel; iii) liigitamisvead; iv) tehingute ebaõige kajastamine tingimuste loetelus, sealhulgas tehingu summa, tähtaegade ja finantstunnustega seotud vead; b) juhtumid, mis on tingitud sisekontrolli puudustest, sealhulgas järgmisest: i) negatiivse hinnamuutuse korral turupositsiooni sulgemise korralduse täitmise ebaõnnestumine; ii) nõuetele mittevastavad positsioonid, mis ületavad määratud limiite, olenemata riski liigist, millega need positsioonid on seotud; c) juhtumid, mis on tingitud ebapiisavast andmete kvaliteedist ja IT-keskkonna mittekättesaadavusest, sealhulgas tehniline turule juurdepääsu puudumine, mistõttu ei ole võimalik lepinguid sulgeda.
Kolmandast isikust tulenev risk	Kahju, mis võib finantsinstitutsioonile tekkida seoses kolmandast isikust teenuseosutajate või nende alltöövõtjate osutatavate teenuste kasutamisega, sealhulgas tegevuse edasiandmise lepingute kaudu. Need kahjud hõlmavad kahjusid, mis tulenevad suutmatusest hallata nõuetekohaselt kolmandate isikute suhteid ja riske, sealhulgas töötada välja ja säilitada asjakohane kolmanda isiku kontrolliraamistik (sealhulgas hoolsuskohustus, sealhulgas kolmandast isikust teenuseosutajate valimine, pidev järelevalve) või määrata kindlaks asjakohased lepingulised kokkulepped / teenustaseme kokkulepped ja neid rakendada.

Atribuudid	Kirjeldus
Keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid	Kahjud, mis võivad tuleneda määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktides 52e, 52f ja 52 g määratletud keskkonna-, füüsilistest ja üleminekuriskidest. Kahjud, mis võivad tuleneda määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktides 52h ja 52i määratletud sotsiaalsetest ja juhtimisriskidest.
Rohepesu risk	Kohaldamisala hõlmab rohepesu riski, mis on seotud kahjudega, mis tulenevad tavadest, mille puhul kestlikkusega seotud aruanded, deklaratsioonid, meetmed või teatised ei kajasta selgelt ja õiglaselt üksuse, finantstoote või finantsteenuste aluseks olevat kestlikkusprofiili. Sellised tavad võivad tarbijaid, investoreid või muid turuosalisi eksitada.
Talitluspidevus	Suutmatus luua ja säilitada asjakohast talitluspidevuse ja sündmuste haldamise raamistikku (sealhulgas IKT talitluspidevuse ning IKT taaste- ja reageerimise aspektid, millele on osutatud määruse (EL) 2022/2554 artiklites 11 ja 12 ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1774 ([1]) artiklites 24, 25 ja 26), sealhulgas ebapiisavad talitluspidevuse kavad.
Jaemüük (sealhulgas jaepangandus ja jaekliendimaaklerlus)	Jaeklientidega seotud tegevusjuhtumid ja -kahjud, sealhulgas: a) füüsilised isikud; b) VKEd (väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad), nagu on määratletud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 5 punktis 9. Selle atribuudiga seotud tegevuste loetelu hõlmab järgmist: a) jae- ja erapangandus: laenud ja hoiused, tehingu- ja säästukontod, pangaautomaaditeenused, pangateenused, kapitalirent, tagatised ja kohustused, usaldusfondid ja pärandvara, investeerimisnõustamine, kaarditeenused (deebet- ja krediitkaardid, kaupmehe-/äri-/ettevõttekaardid, oma kaubamärgid); b) jaekliendimaaklerlus: kliendi korralduste vastuvõtmine, edastamine ja täitmine, finantsinstrumentide pakkumine ilma siduva kohustuseta.
Kauplemine ja müük	Tegevusjuhtumid ja -kahjud, mis on seotud muu hulgas voopõhise äritegevuse ja müügi, maakleriteenuste, turutegemise, rahavoogude juhtimise, positsioonide võtmise ja omandipositsioonidega, mida haldavad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 punktis 144 määratletud kauplemisüksused. Selle atribuudiga seotud tegevuste loetelu hõlmab järgmist: a) aktsiad: aktsiaportfellid ja -indeksid; b) fikseeritud tulumääraga tehingud ja krediiditehingud; c) valuuta; d) kaup ja energiatooted; e) rahaturg, rahastamine, repotehingud ja väärtpaberite laenuks andmine; f) tuletisinstrumendid.
Äripangandus	Tegevusjuhtumid ja -kahjud, mis on seotud teatavate tegevustega, sealhulgas laenuandmine ja hoiused, tagatised, liisimine ja faktooring, kaubanduse rahastamine, projektide rahastamine, kinnisvara.
Muud äriliinid (sh ettevõtterahandus, maksed ja arveldus, varahaldus, vahendusteenused, ettevõtteülesed kirjed)	See atribuut hõlmab ülejäänud tegevusjuhtumeid ja -kahjusid, mis on seotud muude kui jae-, kauplemis- ja müügi- ning kommertspanganduse atribuutides osutatud tegevusega, sealhulgas järgmist: a) ettevõtterahandus: ühinemised ja omandamised, emissiooni tagamine, erastamine, väärtpaberistamine, esmane avalik pakkumine ja suunatud pakkumine, nõustamisteenused, munitsipaal- ja riigirahandus, pangandusteenused;

Atribuudid	Kirjeldus
	b) välisklientide maksed ja arveldused: maksed ja laekumised, rahaülekanded, raha ja väärtpaberite kliirimine ja arveldus; finantsinstitutsiooni enda tegevusega seotud makse- ja arvelduskahjud võetakse arvesse mõjutatud äriliini all; c) vahendusteenused klientide nimel ja arvel: hoidmisteenused (tinghoius, hoidmistunnistused, korporatiivsed sündmused jne), ettevõtete usaldushaldus ja esindusteenused (emitendi- ja makseagendid); d) varade valitsemine: kaalutlusõigusel põhinev ja kaalutlusõiguseväline fondi valitsemine, sealhulgas portfelli valitsemine (koondatud, eraldatud, jae, institutsionaalne, suletud, avatud, börsiväline); e) ettevõtteülesed kirjed: puhtalt ettevõtteüleste kirjete puhul, sealhulgas need, mis mõjutavad direktorite nõukogu, finantsaruannete valeandmete esitamine või muud juhtumid, mida saab liigitada üksnes ettevõtteüleselt.

([1]) Komisjoni 13. märtsi 2024. aasta delegeeritud määrus (EL) 2024/1774, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2022/2554 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks IKT-riski juhtimise vahendid, meetodid, protsessid ja põhimõtted ning lihtsustatud IKT-riski juhtimise raamistik (ELT L, 2024/1774, 25.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1774/oj).

2. Erandina lõikest 1 määravad finantsinstitutsioonid igale kahjujuhtumile kirjete „Jaemüük (sealhulgas jaepangandus ja jaemaaklerlus)“, „Kauplemine ja müük“, „Äripangandus“ ja „Muud äriliinid (sealhulgas ettevõtterahandus, maksed ja arveldus, varahaldus, vahendusteenused, ettevõtteülesed kirjed)“ hulgast vähemalt ühe atribuudi.

3. Erandina lõikest 1 määravad finantsinstitutsioonid atribuudid „Õiguslik risk – väärkäitumine“, „Õiguslik risk – muu kui väärkäitumine“ ja „Mudelirisk“ 1. tasandi juhtumiliikidele ja 2. tasandi kategooriatele vastavalt lisale.

Artikkel 33

Kahjuandmete tagasiulatuv rakendamine

1. Finantsinstitutsioonid määravad kahjujuhtumid asjaomastesse 1. tasandi juhtumiliikidesse kooskõlas artikliga 24 alates 1. jaanuarist 2016.

2. Finantsinstitutsioonid võivad määrata kahjujuhtumid asjaomastesse 2. tasandi kategooriatesse kooskõlas artiklitega 25–31 alates 1. jaanuarist 2025.

3. Finantsinstitutsioonid võivad määrata kahjujuhtumitele atribuudid kooskõlas artikliga 32 hiljemalt alates 1. jaanuarist 2025.

II JAOTIS

TINGIMUSED, MILLE KORRAL OPERATSIOONIRISKI AASTASE KAHJU ARVUTAMIST TULEB PIDADA „PÕHJENDAMATULT KOORMAVAKS“

Artikkel 34

Ühinemised ja omandamised

1. Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 316 lõike 1 teise lõigu kohaldamisel peetakse operatsioonriski kahju arvutamist põhjendamatult koormavaks kuni kolme majandusaasta jooksul pärast ühinemise või omandamise jõustumise kuupäeva, kui kõnealuse ühinemise või omandamise tõttu on finantsinstitutsiooni majandusnäitaja 750 miljonit eurot või rohkem, kuid ei ületa 1 miljardit euro.

2. Lõikes 1 osutatud ajavahemikku lühendatakse kuni kahe majandusaastani pärast ühinemise või omandamise õiguslikku lõpuleviimist, kui vähemalt üks, kuid mitte kõik ühinemise või omandamisega seotud finantsinstitutsioonid arvutasid operatsioonriski kahju tegevuse alustamisele eelneval aastal.

3. Kui kõik ühinemises või omandamises osalevad finantsinstitutsioonid arvutasid operatsioonriski kahju tegevuse alustamisele eelneval aastal, ei peeta ühinemisest või omandamisest tuleneva finantsinstitutsiooni operatsioonriski kahju arvutamist põhjendamatult koormavaks.

Artikkel 35

Majandusnäitaja, mis on ajutiselt 750 miljonit eurot või rohkem, kuid ei ületa 1 miljardit eurot

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 316 lõike 1 teise lõigu kohaldamisel peetakse operatsioonriski kahju arvutamist põhjendamatult koormavaks finantsinstitutsioonide jaoks, kelle majandusnäitaja on 750 miljonit eurot või rohkem, kuid ei ületa 1 miljardit eurot, mitte rohkem kui neljal järjestikusel aruandekuupäeval või mitte rohkem kui kaheksal aruandekuupäeval eelnenud kahekümne aruandekuupäeva jooksul.

Artikkel 36

Direktiivi 2014/59/EL artiklis 40 osutatud sildasutus

Määruse (EL) nr 575/2013 artikli 316 lõike 1 teise lõigu kohaldamisel käsitatakse operatsioonriski kahju arvutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/59/EL ([5]) artikli 2 punktis 59 määratletud sildasutuste jaoks põhjendamatult koormavana.

III JAOTIS

KAHJUANDMETE KORRIGEERIMINE PÄRAST ÜHINENUD VÕI OMANDATUD ÜKSUSTE VÕI TEGEVUSTE KAHJU ARVESSEVÕTMIST

Artikkel 37

Kahjuandmete korrigeerimine seoses kahjude arvutamise ja riskitaksonoomiaga

Finantsinstitutsioonid kajastavad ühinenud või omandatud üksustest või tegevustest tulenevad kahjud aruandva finantsinstitutsiooni kahjuandmetes koos vajalike korrektsioonidega, et järgida määruse (EL) nr 575/2013 artikleid 317 ja 318.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediidiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 173, 12.6.2014, lk 190, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj).

Artikkel 38

Kahjuandmete korrigeerimine valuutaerinevuste tõttu

Kui ühinenud või omandatud üksuste või tegevuste valuuta erineb omandava finantsinstitutsiooni valuutast, lisavad finantsinstitutsioonid ühinenud või omandatud üksustest või tegevustest tulenevad kahjud kahjuandmetesse, kasutades iga kümneaastase ajaakna puhul finantsinstitutsiooni finantsaruandes asjaomase aasta lõpu seisuga kehtinud vahetuskurssi.

Artikkel 39

Kahjude arvutamine, kui omandav või ühinev finantsinstitutsioon ei suuda omandatud või ühinenud finantsinstitutsiooni või tegevuste kahjuandmeid kiiresti integreerida

1. Kui ühinenud või omandatud üksuste või tegevuste kohta ei ole koostatud või säilitatud kahjuandmeid, sest nad ei kuulu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 kohaldamisalasse, võib omandav finantsinstitutsioon kasutada kõnealuse määruse artiklis 316 osutatud operatsiooniriski aastase kahju arvutamiseks järgmist valemit:

$$Operatsiooniriski\ aastane\ kahju = \frac{Kajastatud\ kahjud}{Kajastatud\ kahjude\ kaetus}$$

kus:

kajastatud kahjud = selliste üksuste või tegevuste operatsiooniriskist tulenev aastane kahju, kes on võimelised operatsiooniriskist tulenevat aastast kahju kajastama:

$$\text{kajastatud kahjude kaetus} = \frac{Selliste\ üksuste\ või\ tegevuste\ majandusnäitaja, \text{ kes on võimelised operatsiooniriskist tulenevat aastast kahju kajastama}}{Finantsinstitutsiooni\ majandusnäitaja};$$

Finantsinstitutsiooni majandusnäitaja = omandava finantsinstitutsiooni konsolideerimisest tulenev majandusnäitaja, sealhulgas omandatud või ühinenud üksused või tegevused.

2. Omandav finantsinstitutsioon võib kasutada lõikes 1 sätestatud valemit operatsiooniriski aastase kahju arvutamiseks kuni kümne majandusaasta kohta enne omandamise või ühinemise õiguslikku lõpuleviimist.

3. Erandina lõikest 2, kui ühinenud või omandatud üksused või tegevused kuuluvad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 kohaldamisalasse, kuid omandav finantsinstitutsioon ei suuda oma kahjuandmeid kiiresti korrigeerida, võib omandav finantsinstitutsioon kasutada kõnealuse määruse artiklis 316 osutatud operatsiooniriski aastase kahju arvutamiseks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud valemit kuni kaks aastat pärast omandamise või ühinemise õiguslikku lõpuleviimist.

4. Kui omandav finantsinstitutsioon ei suuda kohe jaotada operatsiooniriski aastast kahju ühe osa või kogu/kõigi omandatud või ühinenud finantsinstitutsiooni või tegevuste puhul vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 lõikes 7 osutatud varasemate kahjuandmete kaardistamisele, jaotab omandav finantsinstitutsioon maksimaalselt kahe aasta jooksul pärast omandamise või ühinemise lõplikku lõpuleviimist kahju vastavalt kahju jaotusele aruandvas finantsinstitutsioonis.

III OSA

LÕPPSÄTTED

Artikkel 40

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 28. mai 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Atribuudid	1. tasandi juhtumiliikide ja 2. tasandi kategooriate kaardistamine
Õiguslik risk – väärkäitumine	1. Järgmistesse 1. tasandi juhtumiliikidesse ja 2. tasandi kategooriatesse liigitatud kahjujuhtumitele määratakse alati atribuut „õiguslik risk – väärkäitumine“: 1.1, 1.2, 1.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8 2. Muudesse kui punktis 1 esitatud 1. tasandi juhtumiliikidesse ja 2. tasandi kategooriatesse liigitatud kahjujuhtumitele ei määrata atribuuti „õiguslik risk – väärkäitumine“.
Õiguslik risk – muu kui väärkäitumine	3. Järgmistesse 1. tasandi juhtumiliikidesse ja 2. tasandi kategooriatesse liigitatud kahjujuhtumitele võidakse määrata atribuut „õiguslik risk – muu kui väärkäitumine“: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 4. Muudesse kui punktis 3 esitatud 1. tasandi juhtumiliikidesse ja 2. tasandi kategooriatesse liigitatud kahjujuhtumitele ei määrata atribuuti „õiguslik risk – muu kui väärkäitumine“.
Mudelirisk	5. Järgmistesse 1. tasandi juhtumiliikidesse ja 2. tasandi kategooriatesse liigitatud kahjujuhtumitele määratakse alati atribuut „mudelirisk“: 4.8, 7.5 6. Järgmisesse 1. tasandi juhtumiliiki ja 2. tasandi kategooriasse liigitatud kahjujuhtumitele võidakse määrata atribuut „mudelirisk“: 7.4 7. Muudesse kui punktides 5 ja 6 esitatud 1. tasandi juhtumiliikidesse ja 2. tasandi kategooriatesse liigitatud kahjujuhtumitele ei määrata atribuuti „mudelirisk“.